

зу, методи економічного аналізу, методи ринкового прогнозування, методи науково-технічного прогнозування тощо).

Але визначальним для інноваційного підприємства є, на нашу думку, покладання в основу здійснення стратегічного процесу, окрім таких загальновизнаних принципів, як цілевстановлення, багатоваріантність та селективність, реалістичність і досяжність, гнучкість тощо, ще й специфічного принципу циклічно повторюваної перевірки розроблюваних операційної та інноваційної стратегій на взаємоузгодженість і взаємовідповідність. Згідно цього принципу процес розроблення й узгодження зазначених стратегій має тривати доти, допоки всі невідповідності між ними не будуть усунені. Такий циклічно (по колу) повторюваний перебіг ходу планувальної діяльності займає безперечно більше часу, ніж одноразово здійснювані дії по розробленню стратегічних планів, але й гарантує успіх і сьогоденної поточної діяльності, і перспективного подальшого розвитку інноваційного підприємства.

Література

1. Гавриш О.А. Диференціація промислових підприємств як інноваційно функціонуючих виробничо-економічних систем / О.А. Гавриш, К. О. Бояринова // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – № 12. – С. 417–424. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2015_12_61
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Карпченко Ю.В. Инновации в малом бизнесе / Ю.В. Карпченко // Известия ТулГУ. (Серия «Экономические и юридические науки»). – 2010. – №2–2. – С. 90–98. – Режим доступу : <http://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-v-malom-biznese>
4. Ключня В.Л. Инновационное предприятие: сущность, содержание и отличительные признаки / В.Л. Ключня, Фан Юй // Весник БДУ. Сер. 3. – 2011. – № 1. – С. 67–71. – Режим доступу : <http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/6055/1/16%20%D0%9A%D0%9B%D0%AE%D0%9D%D0%AF,%20%D0%A4%D0%90%D0%9D%20%D0%AE%D0%99.pdf>
5. Ліманські А. Управління інноваційним підприємством / А. Ліманські. – // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 628 (Серія «Проблеми економіки та управління»). – С. 556–560. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/1116/1/89.pdf>

УДК 658.7

Лиса Світлана Іванівна

к.е.н., ст. викладач кафедри торговельного підприємництва та логістики

КНТЕУ

p-svitlana@ukr.net

Зубрицька Аліса Олександрівна

студентка 3 курсу факультету торгівлі та маркетингу,

КНТЕУ,

alya_zubritskaya@mail.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО АУТСОРСИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЛОГИСТИЧЕСКОГО АУТСОРСИНГА В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТОРГОВОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

THE EFFICIENCY OF THE LOGISTICS OUTSOURCING OF COMMERCIAL ENTERPRISES

Анотація. Проаналізовано стан використання аутсорсингу на ринку логістичних послуг. Розглянемо роботу логістичних операторів різного ступеня інтегрованості. Висвітлено найважливіші фактори та особливості розвитку логістичного аутсорсингу на ринку України.

Аннотация. Проанализировано состояние использования аутсорсинга на рынке логистических услуг. Рассмотрено работу логистических операторов различной степени интегрированности. Освещены важнейшие факторы и особенности развития логистического аутсорсинга на рынке Украины.

Annotation. Analyzed the state of the outsourcing market for logistics services. Viewed work logistics operators of varying degrees of integration. Deals with the most important factors and features of logistics outsourcing in Ukraine.

Інноваційні тенденції світового економічного простору та процеси ринкових трансформацій, що проходять на сучасному етапі розвитку вітчизняного ринку, обумовлюють необхідність вдосконалення існуючих підходів та принципів управління діяльністю підприємства в цілому і, зокрема, логістикою.

Метою даної статті є дослідження ринку логістичних послуг в Україні та світі, аналіз розвитку операторів логістики різних рівнів інтегрованості.

Використання логістичного підходу, що полягає в інтеграції будь-якої окремої ланки ланцюга (технічної, інформаційної та економічної) в одну єдину систему наскрізного керування матеріальними та інформаційними потоками з метою досягнення поставленого результату з мінімальними витратами часу і ресурсів, спонукає шукати можливі шляхи оптимізації управління бізнес-процесами підприємства. Одним із основних напрямів стратегії ефективного розвитку підприємства стає концентрація на пріоритетних видах бізнес-процесів, що сприятиме більш раціональному розподілу ресурсів підприємства на основні та конкурентоспроможні ланки власної системи. Такий підхід у західній практиці називається визначенням «ключової компетенції» («corecompetence»). Завдяки цьому все більшого значення у світовій практиці набуває аутсорсинг («outsourcing») [3].

Аутсорсинг (від англ. outsourcing – зовнішнє джерело) – це передача компанією частини її бізнес-процесів, що не є профільними та найбільш перспективними, сторонній організації, яка спеціалізується на даному роді завдань. Доручення відбувається на договірній основі, але компанія-виконавець сама обирає яким саме чином буде виконувати завдання. Обидві сторони працюють на результат і мають взаємну вигоду від співпраці. Результатом є скорочення витрат на логістику компанією-замовником, отримання більшого валового обороту від основного виду діяльності, і отримання прибутку за якісно виконану роботу аутсорсинговою компанією [1, с 103].

Станом на 30.01.2017 року, на ринку операторів логістики вирішальну частку в наданні послуг займає транспортування товару, на яке припадає 89% від загальної кількості операторів, зберіганням товару займаються лише 8%, експедитуванням – 2% і управління ланцюгами поставок – 1%. Тобто основним видом діяльності логістичних провайдерів є автоперевезення [2, с 146]. В секторі міжнародних автоперевезень задіяно понад 2 тисячі українських підприємств і близько 58 тисяч персоналу. Загалом український автопарк, станом на 30.01.2017 року, налічує 17,2 тисячі одиниць. Річний оборот найбільших транспортних підприємств становить близько 37 млн дол. При чому їх перевізні потужності становлять не більше як 7% від загальноукраїнського парку дальнобійників. Лідерами міжнародного автотранспортного бізнесу в Україні є ЗАТ «Київська виробнича компанія «Рапід», ЗАТ «Транс Кінг», ЗАТ «Укртрансзахід», компанії «Орлан Транс Груп», «Камаз-Транс-Сервіс». Всі інші компанії є або середніми (до 10 одиниць техніки), або дрібними (1-2 автофургон).

Поступово в Україні збільшується розвиток аутсорсингу складського господарства. Хоча великою проблемою є дефіцит високоякісних складських приміщень. Більшість з наявних складів – це перепрофільовані промислові приміщення. На сучасному етапі розвитку логістичних послуг, зокрема складування, більше 72% займають саме перепрофільовані приміщення і лише 10% — це нові та сучасні складські комплекси, що повністю відповідають сучасним вимогам. Особлива прихильність віддається складським комплексам, які мають окрім наявності під'їзних шляхів, інфраструктури та опалення, є можливість надання митних послуг, страхування, ведення обліку, високо кваліфікаційний персонал.

Відаючи окремий бізнес-процес на аутсорсинг, підприємство повинне зрівняти поточний рівень конкурентоспроможності логістичної системи при базовій конфігурації та прогнозне значення, що повинно бути досягнуте у випадку передачі даного бізнес-процесу на аутсорсинг. Зростання даного показника і є підставою для вибору стратегії аутсорсингу [5, с 126].

Комплекс логістичних послуг на ринку надають логістичні оператори (провайдери). Класифікація виокремлює п'ять рівнів інтегрованості логістичних операторів, які використовують сучасні компанії світу і зокрема України:

1). Логістика першого рівня (firstpartylogistics – 1Pl) — це внутрішня логістика. Компанія-замовник зосереджує процеси транспортування, складського зберігання в себе. Відповідно до результатів досліджень, проведених GeorgialnstituteofTechnology (США), в країнах Європи внутрішня логістика займає лише 5% від загального ринку, в Азії – близько 8%, в США –

22%. Протилежну тенденцію прослідковуємо на ринку України, де на внутрішню логістику припадає більше 40%. Внутрішню логістику використовують такі компанії, як «Орлан-Транс» (вантажоперевезення), «Тетра Пак» (складський сервіс), що пов'язано з відсутністю якісної пропозиції логістичних операторів на ринку [4, с 173].

2). Логістика другого рівня (secondpartylogistics-2Pl) – це провайдер логістики надає більш широке коло послуг у своїй країні та за кордоном. Але він працює лише як посередник, організуючий ланцюжок доставки товару, а всю відповідальність за товар несе безпосередньо та компанія, яка допустила втрату. Близько 30% компаній, що надають логістичні послуги в Україні – 2PL-провайдері [4, с 173].

3). Логістика третього рівня (thirdparty logistics- 3Pl) – це зовнішня логістика, що виявляється в комплексному управлінні окремими бізнес-процесами логістики [4, с 174].

Послугами операторів 3Pl користуються, здебільшого, великі торгівельні мережі, такі як: «Фоззі», «Фуршет», «Сільпо». Міжнародні компанії «Ашан», «Данон», «Вимм-Биль-Данн». Ці фірми віддають на аутсорсинг більшість логістичних операцій.

4). Логістика четвертого рівня (fourthpartylogistics – 4Pl) – це логістичні інтегратори повного циклу, тобто ті компанії, які використовують повносистемний підхід до управління всіма логістичними бізнес-процесами замовника та координують дії компанії і її ключових контрагентів у ланцюзі поставок. Вони можуть робити це самостійно, використовуючи власні активи, або залучаючи сторонніх виконавців — 3PL-провайдерів [4, с 176].

На ринку України вже присутня компанія, в структуру якої введений 4PL-провайдер- це «Метро Кеш енд Кері» («METROMGLLogistikGmbH»). Оператори четвертого рівня обслуговують такі великі мережі компаній на ринку Європи, як «Real», «Extra», але в Україні даний інтегратор не функціонує. На вітчизняному ринку компанія «Метро Кеш енд Кері» використовує систему «stock-on-line» (товари приймають за обсягами та якістю, і відразу ж постачають партії на полиці магазину, тобто складське зберігання в системі просто відсутнє). Отже, факт, що 4PL-оператори поки відсутні на вітчизняному ринку. Але ситуація з «Метро Кеш енд Кері» свідчить про велику ймовірність швидкого виходу інтегрованих операторів на ринок.

5). Логістика п'ятого рівня (fifthpartylogistics – 5Pl) – логістика електронної комерції. Управління всіма компонентами ланцюга поставок відбувається за допомогою електронних засобів інформації, тобто через мережу Інтернет. Інтернет-логістика охоплює стратегічне планування та розвиток усіх процесів, необхідних для електронних угод, а також адміністративне та операційне забезпечення. Для 5PL-провайдерів характерно надання широкого спектра послуг, низький рівень логістичних витрат, глобальні масштаби діяльності [4, с 178].

Загалом, ринок логістичних послуг в Україні успішно розвивається і вже створив конкурентоспроможну пропозицію, не зважаючи на наявність окремих гальмуючих чинників. Прослідковується позитивна тенденція переходу середніх та великих підприємств до передачі непрофільних функцій підприємства на аутсорсинг.

Література

1. Колодка Я.В. Аутсорсинг в логістиці: переваги та недоліки / Я.В.Колодка //Актуальні проблеми економіки. – 2006. — № 8. – С. 103.
2. Пасічник А.М. Проблеми та перспективи розвитку логістичного аутсорсингу в транспортній системі України / А.М.Пасічник, І.Г.Лебідь, В.В.Кутирев, К.М.Бугерко //Управління проектами, системний аналіз і логістика.-2014.-№.14(1) — С. 146.
3. Роль логістичного аутсорсингу у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://intkonf.org/logvinova-op-rol-logistichnogo-autsorsingu-upidvischenni-konkurentospro-mozhnosti-pidpriemstva/>.
4. Станіславик О.В. Сучасні аспекти розвитку логістичного аутсорсингу в Україні / О.В.Станіславик // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2014. – №1.– С.173-178.
5. Хобта В.М. Підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства на основі аутсорсингу / В.М.Хобта, А.І.Кондратова // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2013. — № 13. – С. 126.